Bijlage 1: Inkoopstrategie regio FoodValley jeugd 2022 - 2026

Via deze bijlage ontvangt u informatie over de nieuwe (regionale) inkoopstrategie voor jeugdhulp, welke in Q4 2020 in het bestuurlijk overleg van jeugdhulpregio Foodvalley is vastgesteld als doorontwikkeling van de reguliere uitvoering. De nieuwe strategie is opgesteld door een regionale werkgroep (bestaande uit beleidsmedewerkers, inkopers, contractmanagement en het knooppunt FV jeugd). Hiertoe hebben zij een leergang inkoop doorlopen, die de VNG de jeugdzorgregio's aanbiedt. Dit onder begeleiding van het in zorginkoop gespecialiseerde bureau EHDK. Gedurende dit traject is ook input geleverd door (een selectie van) jeugdhulpaanbieders en door cliënten, ouders en ervaringsdeskundigen. De strategie vormt de overkoepelende richting voor de inkoop van jeugdhulp in de periode 2022-2026.

1. Waarom een nieuwe inkoopstrategie?

Sinds de decentralisatie van de jeugdhulp in 2015 hebben we de inkoop van tweedelijns jeugdhulp regionaal georganiseerd. Na vijf jaar was het tijd om de huidige manier van inkoop te evalueren en op basis daarvan over te gaan op een nieuwe inkoopstrategie. Het volgende is leidend geweest om tot deze nieuwe inkoopstrategie te beslissen:

- Het regionale transformatieprogramma jeugd. Met de nieuwe inkoopstrategie kunnen we nog beter en gerichter instrumenten inzetten die bijdragen aan de gewenste transformatiebewegingen in het jeugdhulpstelsel;
- Meer mogelijkheden om de toegang breder te kunnen faciliteren, zodat de regierol van de lokale teams beter vervuld kan worden;
- We willen grip krijgen op het groeiende jeugdhulpverbruik.

2. De belangrijkste wijzigingen van de inkoopstrategie

Voorheen spraken we van inkooppercelen (Verblijf, Ambulant en Veiligheid). In de nieuwe inkoopstrategie spreken we van vijf segmenten, waardoor er specifieker en meer gedifferentieerd gekeken kan worden naar welke inkoopafspraken het meeste bijdragen aan de uitdagingen die in het desbetreffende segment spelen. De vijf segmenten zijn:

Segment 1: Intramuraal
Segment 2: Wonen
Segment 3: Dagbehandeling / dagbesteding
Segment 4: Specialistisch ambulant
Segment 5: Crisis

Segment 6: Veiligheid zal in een later stadium ontwikkeld worden. Dit segment kent een sterke afhankelijkheid van recente bovenregionale ontwikkelingen en heeft samenhang met de Verbeteragenda voor Gecertificeerde Instellingen (GI's) in beide veiligheidsregio's (Utrecht en Gelderland).
Hieronder volgt een beknopte samenvatting van de belangrijkste uitgangspunten van de verschillende segmenten van de nieuwe inkoopstrategie (zie ook de bijlage).

Segment 1: Intramuraal

We willen dat kinderen zo thuis mogelijk opgroeien. Daarom willen we toe naar een afbouw van verblijf, de beweging naar 0. In dit segment gaat het om intramuraal verblijf met behandeling en ambulante alternatieven. Het aantal aanbieders binnen dit segment is beperkt. Binnen het huidige perceel verblijf is geen specifieke aandacht voor deze partijen. Zij worden nu gezien als een van de vele verblijfsaanbieders. Door met deze aanbieders van intramurale zorg hele specifieke afspraken te maken over ambities, transformatie en bekostiging ontstaat

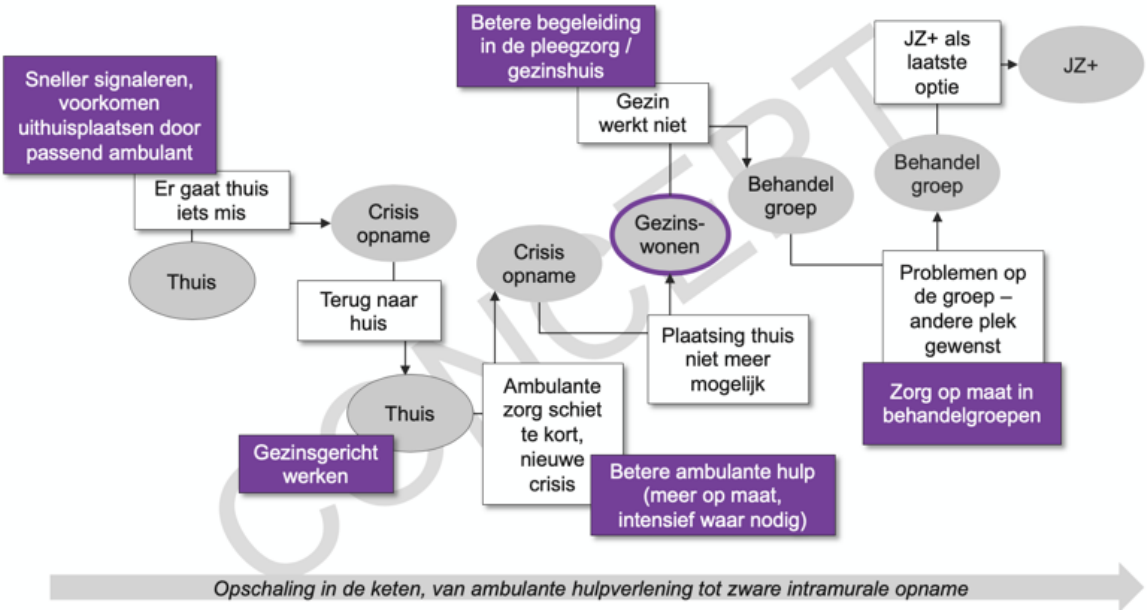
meer preferred partnerschap en daarmee meer mogelijkheden voor het realiseren van de gewenste beweging. De combinatie van dit aanbod met de ambulante alternatieven verkleint de kans dat deze aanbieders door verminderde omzet omvallen. Een ander belangrijk verschil is dat binnen dit segment verkend gaat worden in hoeverre de bekostiging van deze zorg op basis van beschikbaarheid geregeld kan worden.

Segment 2: Wonen

Binnen dit segment zetten we o.a. in op het versterken van pleegzorg om de uitstroom vanuit intramurale zorg (segment 1) te bevorderen en te komen tot duurzaam wonen zonder overplaatsing. Om dit te bereiken zijn een aantal zaken aangepast, hieronder de belangrijkste verschillen ten opzichte van de huidige inkoopsituatie:

1. Meer eenduidige samenwerking en toeleiding naar verblijf (segment 1).
2. Lokale en regionale preferred partners (lokale en regionale netwerken van aanbieders verblijf).
3. Open contract voor logeren en pleegzorg (nu is voor deze onderdelen nog sprake van een ‘gesloten’ contract, waardoor er geen nieuwe aanbieders kunnen toetreden tot het inkoopnetwerk).
4. Verplichte samenwerking tussen aanbieders segment 1 en segment 2 om uitstroom vanuit intramurale zorg te bevorderen.

Juist in dit segment is het verbeteren van de samenhang tussen de verschillende instrumenten cruciaal, zoals ook weergegeven in onderstaande figuur.



Segment 3: Dagbehandeling en dagbesteding

We willen toe naar een inclusieve opvang en een stevige samenwerking met het onderwijs, om het jeugdhulpgebruik terug te brengen. In de afgelopen jaren is gebleken dat voor beide vormen binnen dit segment geldt dat de afbakening met onderwijs van groot belang is. Door deze twee vormen nu specifiek te maken kan deze afbakening beter gerealiseerd worden. Dagbehandeling tijdens schooltijden kan binnen de nieuwe strategie alleen maar geboden worden door een beperkt aantal aanbieders die dit bovendien alleen maar kunnen bieden in samenwerking met het onderwijs. Voor de dagbehandeling gaat gelden dat de effectiviteit van de interventies niet alleen op casusniveau (regie) worden bekeken maar ook op aanbiedersniveau binnen het leveranciers-management. Dagbesteding kan niet meer geboden worden tijdens schooltijden en wordt gemaximaliseerd in gebruik.

Segment 4: Specialistisch ambulant

Binnen dit segment zijn momenteel 180 aanbieders actief die uitvoering geven aan veel voorkomende specialistische ambulante jeugdhulp. Wanneer de inzet van specialistische jeugdhulp noodzakelijk is, streven we er naar dit zo kort en licht als mogelijk te doen, dicht bij het normale leven van onze jeugdigen. Binnen dit segment zijn de duur en de intensiteit van de ingezette hulp – en daarmee de kosten – in de afgelopen jaren echter fors toegenomen. Met de nieuwe inkoopstrategie wordt ingezet op het dalen van het aantal aanbieders, het maximaliseren van het aantal uren per cliënt en het beter sturen op effectiviteit. Lichte vormen van jeugdhulp zonder veiligheidsrisico worden gemaximaliseerd. De kwaliteitseisen voor toetreding worden verhoogd en aanbieders die weinig tot geen zorg leveren treden uit. Wel kunnen deze aanbieders via een PGB zorg (blijven) leveren aan onze inwoners.

Segment 5: Crisis
Binnen dit segment wordt aan een relatief klein aantal jeugdigen zorg verleend. Tegelijkertijd is het zeer complexe casuïstiek die op inhoud enorm relevant is om in 1x de juiste zorg aan te bieden, omdat er grote problematiek en context speelt die langdurig negatieve invloed kan hebben op het leven van een kind en een gezin. Door de geografische ligging heeft onze regio te maken met een groot aantal crisisaanbieders, samenwerking is daarom van groot belang. Het belangrijkste is dat met deze aanbieders meer specifieke afspraken gemaakt gaan worden over toeleiding, instroom en uitstroom. Bij crisis is inzet van intensieve ambulante spoedhulp de norm en crisis is altijd een tijdelijke time out plek. Ook zal voor tijdelijk crisis verblijf
een beschikbaarheidsfinanciering afgesproken gaan worden.

Vier instrumenten per segment
Binnen ieder segment staan vier instrumenten centraal waarmee invloed uitgeoefend kan worden op gebruik en kosten.



Figuur 1

In algemene zin is een belangrijk verschil ten opzichte van de huidige inkoopstrategie dat met de vier beschreven instrumenten meer samenhang aangebracht kan worden tussen de lokale toegang (het gebiedsteam) en het leveranciersmanagement, contracten en wijze van bekostiging. In de afgelopen jaren is gebleken dat dit vaak de grootste uitdaging is. Hoe kan de toegang optimaal gefaciliteerd worden door het regionale Knooppunt. In de nieuwe strategie is de samenhang verduidelijkt en kan per segment een andere (gerichte) strategie en samenhang gekozen worden. De vier instrumenten voor sturing werken als radartjes met elkaar samen. *Figuur 1 illustreert deze samenhang.*

3. Overige bijzonderheden
- De bovengenoemde instrumenten: **contract, leveranciersmanagement, toegang en bekostiging**, moeten het verschil gaan maken. Zij dienen consistent met elkaar verweven te zijn, opdat ze elkaar versterken. Op alle vier de onderdelen vergt dit regionaal en lokaal de komende periode veranderingen. Binnen Nijkerk maken deze onderdeel uit van de Taskforce bezuinigingen Sociaal Domein.

- Onze huidige inkoopsystematiek is bestuurlijk aanbesteden. Er wordt niet voorgesteld om een rigoureus andere inkoopsystematiek te kiezen. Per segment zal worden bezien in hoeverre de inkoopstrategie kan worden geïmplementeerd binnen de huidige systematiek. Daar waar een systeemaanpassing nodig is, zal dit worden voorgelegd aan het regionale Bestuurlijke Overleg (wethouders jeugd 7 Foodvalley gemeenten) met de betreffende juridische implicaties.
- Of de nieuwe inkoopstrategie daadwerkelijk tot financiële resultaten gaat leiden is afhankelijk van meerdere factoren. De inkoopstrategie is hierbij niet leidend, maar ondersteunend aan de maatregelen en scherpe keuzes die in het jeugddomein worden gemaakt om de uitgaven terug te dringen. Een sterke lokale keten versterkt de kans op het realiseren van succes.
- Er worden minder jeugdhulpaanbieders gecontracteerd bij bepaalde segmenten. Indien gemeenten toch bepaalde (lokale) jeugdhulpaanbieders willen contracteren, moeten zij dit zelf doen. Wel zal het regionale Knooppunt de factuurafhandeling blijven doen, maar niet het contractmanagement.

4. De implementatie
De uitwerking van de segmenten kost tijd. De veranderopgave is groot en de urgentie (financieel) bij de gemeenten is hoog. Hierom is voor een fasegerichte aanpak gekozen, waarbij gestart wordt met implementatie van segmenten 1 en 4, omdat daar het ontwikkel- of verbeterpotentieel (en daarmee het te verwachten effect van aanpassingen) het grootst is.

Er zitten echter afhankelijkheden tussen segmenten 1 en 4 en de andere segmenten, waardoor een verandering in een van de voorgenoemde segmenten van invloed is op de andere segmenten (2, 3 en 5). De huidige planning is dat segmenten 1 en 4 per 1 januari 2022 geïmplementeerd zijn, de andere segmenten volgen op een later moment. Dit zal nader uitgewerkt worden.

We zullen u blijven informeren over de ontwikkelingen in het jeugddomein, waaronder de verdere implementatie van de regionale inkoopstrategie. Heeft u vragen dan kunt u dit uiteraard laten weten. Bij voorkeur willen we die betrekken bij een beeldvorming specifiek rondom jeugd die in 2021 staat gepland.